

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR REVOLUT BANK UAB GINČO NAGRINĖJIMO**

2022-11-30 Nr. 429-606
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjo ir *Revolut Bank UAB* (buvusi *Revolut Payments UAB*¹) (toliau – bankas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2020 m. lapkričio 6 d. pareiškėjas ir bankas sudarė mokėjimo paslaugų teikimo sutartį (toliau – Sutartis), kurios pagrindu pareiškėjas naudojosi mokėjimo sąskaita Nr. (*duomenys neskelbiami*) (toliau – *Revolut* sąskaita).

2022 m. kovo 17 d. – 2022 m. kovo 30 d. pareiškėjas iš *Revolut* sąskaitos atliko dvidešimt vieną mokėjimo operaciją (toliau visos kartu – ginčijamos mokėjimo operacijos):

1) 2022 m. kovo 17 d. 200 EUR mokėjimo operaciją į mokėjimo sąskaitą, esančią finansų įstaigoje *Transactive Systems UAB* (toliau – ginčijama mokėjimo operacija Nr. 1);

2) 2022 m. kovo 22 d. – 2022 m. kovo 30 d. dvidešimt mokėjimo operacijų į mokėjimo sąskaitą, esančią finansų įstaigoje *CFD Team Limited*: 2022 m. kovo 22 d. 100 EUR, 500 EUR, 1 000 EUR, 1 000 EUR ir 400 EUR; 2022 m. kovo 24 d. 1 000 EUR, 1 000 EUR, 1 000 EUR, 2 000 EUR, 2 000 EUR ir 2 000 EUR; 2022 m. kovo 25 d. 2 000 EUR ir 2 000 EUR; 2022 m. kovo 29 d. 2 000 EUR ir 3 000 EUR; 2022 m. kovo 30 d. 5 000 EUR, 5 000 EUR, 2 000 EUR, 1 000 EUR ir 2 200 EUR (toliau visos kartu – ginčijamos mokėjimo operacijos Nr. 2–21).

2022 m. birželio 21 d. pareiškėjas pateikė bankui ginčijamų mokėjimo operacijų išrašus ir nurodė, kad nori užginčyti šias mokėjimo operacijas.

2022 m. birželio 24 d. bankas informavo pareiškėją, kad pateikta informacija yra nepakankama jo prašymui išnagrinėti, ir paprašė susisiekti su banku.

2022 m. liepos 26 d. pareiškėjas pateikė bankui skundą, kuriuo paprašė kompensuoti jam ginčijamų mokėjimo operacijų Nr. 2–21 sumas (iš viso 36 200 EUR). Pareiškėjas nurodė, kad apie 2022 m. kovo 18 d. buvo apgautas investavimo platformos „Weath“ (toliau – *Weath* platforma), kuriai iš *Revolut* sąskaitos per kriptovaliutų keityklą *SwissBorg Solutions OÜ* (toliau – *SwissBorg* keitykla) pervedė ginčijamų mokėjimo operacijų Nr. 2–21 sumas. Pareiškėjas teigė, kad *Weath* platforma teikia paslaugas galimai neturėdama tam reikiamos veiklos licencijos ir (arba) nesilaikydama teisės aktuose nustatytų reikalavimų, netinkamai administruoja pareiškėjo jai perduotas lėšas, neįspėjo jo apie galimas su investavimu susijusias rizikas ir tinkamai nesupažindino jo su teikiamų paslaugų sąlygomis, o pareiškėjui paprašius gražinti jai perduotas lėšas – jų negražino. Pareiškėjo įsitikinimu, bankas nesiėmė reikiamų priemonių, kad apsaugotų pareiškėją nuo galimo *Weath* platformos sukčiavimo, ir dėl to privalo kompensuoti jam ginčijamų mokėjimo operacijų Nr. 2–21 sumas.

Atsižvelgdamas į tai, kad ginčijamos mokėjimo operacijos Nr. 2–21 buvo autorizuotos paties pareiškėjo, bankas 2022 m. liepos 28 d. informavo pareiškėją, kad ginčijamų mokėjimo operacijų Nr. 2–21 sumų nekompensuos.

2022 m. rugpjūčio 3 d., 8 d., 19 d. ir 25 d. pareiškėjas pakartotinai kreipėsi į banką dėl ginčijamų mokėjimo operacijų Nr. 2–21 sumų kompensavimo, tačiau 2022 m. rugpjūčio 25 d. banko buvo dar kartą informuotas, kad šių mokėjimo operacijų sumos jam nebus kompensuotos.

¹ *Revolut Payments UAB* buvo reorganizuota, ją prijungiant prie *Revolut Bank UAB*, todėl nuo 2022 m. liepos 1 d. *Revolut Payments UAB* teisės ir pareigos pagal jos sudarytas galiojančias finansinių paslaugų ir kitas sutartis, įskaitant iš šių sutarčių kilusius ginčus, perėjo *Revolut Bank UAB*.

Nesutikdamas su banko sprendimu, pareiškėjas kreipėsi į Lietuvos banką dėl kilusio vartojimo ginčo nagrinėjimo. Kreipimesi pareiškėjas paaiškino, kad tapo investicinio sukčiavimo auka. Pareiškėjas teigė iš savo *Revolut* sąskaitos pervedęs 41 400 EUR *Weath* platformai, per kurią norėjo investuoti, o supratęs, kad buvo apgautas, prašė banko padėti atgauti šiai platformai pervestas lėšas, tačiau bankas to nepadarė. Pareiškėjo įsitikinimu, bankas nesiėmė reikiamų priemonių, kad užtikrintų pinigų plovimo prevenciją, laiku įspėtų pareiškėją apie galimą *Weath* platformos sukčiavimą ir apsaugotų pareiškėją nuo galimų nuostolių, todėl turi būti prisiimti už tai atsakomybę ir kompensuoti pareiškėjui *Weath* platformai pervestų lėšų sumą.

Atsiliepime į pareiškėjo kreipimąsi bankas nurodė nesutinkantis su pareiškėjo reikalavimu ir prašė jį atmesti. Bankas paaiškino, kad bendra ginčijamų mokėjimo operacijų suma yra 36 400 EUR, o ne 41 400 EUR. Komentuodamas pareiškėjo ir banko įvardytos bendros ginčijamų mokėjimo operacijų sumos skirtumą, bankas paaiškino, kad, teikdamas ginčijamų mokėjimo operacijų išrašų kopijas, kelių tų pačių ginčijamų mokėjimo operacijų išrašų kopijas pareiškėjas pateikė po du kartus. Bankas pateikė įrodymus, patvirtinančius, kad bendra iš *Revolut* sąskaitos atliktų ginčijamų mokėjimo operacijų suma yra 36 400 EUR, pareiškėjas prašė kompensuoti būtent šių mokėjimo operacijų sumas. 2022 m. kovo mėn. iš pareiškėjo *Revolut* sąskaitos nebuvo atlikta jokių kitų mokėjimų, kurie galėtų būti susiję su pareiškėjo kreipimesi nurodytomis aplinkybėmis ir (arba) kuriuos pareiškėjas būtų ginčijęs.

Banko teigimu, priešingai, nei nurodė pareiškėjas, ginčijamos mokėjimo operacijos nebuvo tiesiogiai atliktos nei *Weath* platformai, nei pareiškėjo minėtai *SwissBorg* keityklai. Remiantis banko turimais duomenimis, ginčijamų mokėjimo operacijų Nr. 2–21 gavėjas buvo pats pareiškėjas, o ginčijamos mokėjimo operacijos Nr. 1 gavėja – *Transactive Systems UAB*. Bankas paaiškino, kad ginčijamos mokėjimo operacijos Nr. 2–21 buvo atliktos į finansų įstaigoje *CFD Team Limited* atidarytą mokėjimo sąskaitą, kuri, remiantis pareiškėjo bankui anksčiau pateikta informacija, buvo atidaryta pareiškėjo vardu. Bankas pateikė įrodymus, kad 2021 m., t. y. iki ginčijamų mokėjimo operacijų įvykdymo, pareiškėjas iš *Revolut* sąskaitos buvo atlikęs keturiolika mokėjimų į tą pačią finansų įstaigoje *CFD Team Limited* atidarytą mokėjimo sąskaitą ir keturiasdešimt aštuonis mokėjimus gavėjai *Transactive Systems UAB*, taip pat į *Revolut* sąskaitą gavęs du mokėjimus iš finansų įstaigoje *CFD Team Limited* atidarytos mokėjimo sąskaitos.

Bankas papildomai atkreipė dėmesį, kad policijos įstaigai 2022 m. balandžio 14 d. pateiktame pareiškime dėl *Weath* platformos veiksmų pareiškėjas pats nurodė, kad šiai platformai per keletą kartų pervedė kriptovaliutos „Bitcoin“, kurios bendra vertė 34 333 EUR.

Bankas teigė pagrįstai priėmęs vykdyti ir įvykdęs ginčijamas mokėjimo operacijas, nes jos buvo tinkamai autorizuotos paties pareiškėjo. Be to, pats pareiškėjas neneigė ginčijamų mokėjimo operacijų autorizavimo. Banko teigimu, ginčijamos mokėjimo operacijos buvo įvykdytos laikantis Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymo 29 straipsnio 1 dalies bei 43 ir 50 straipsnių nuostatų, taip pat Sutarties 14 punkto nuostatų.

Pasisakydamas dėl ginčijamų mokėjimo operacijų atšaukimo galimybių, bankas nurodė, kad pareiškėjas dėl šių mokėjimo operacijų į banką kreipėsi, suėjus Mokėjimų įstatymo 44 straipsnio 1 dalyje ir Sutarties 14 bei 18 punktuose nustatytiems terminams, todėl jų atšaukimas nebebuvo galimas.

K o n s t a t u o j a m a :

Vadovaujantis Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23, 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Lietuvos bankas ginčo nagrinėjimo proceso metu neatlieka Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 42¹ straipsnyje reglamentuotų patikrinimų, skirtų faktinėms aplinkybėms, susijusioms su Lietuvos banko prižiūrimo finansų rinkos dalyvio galimai padarytu Lietuvos banko kompetencijai priskirtų teisės aktų reikalavimų pažeidimu, nustatyti ir įvertinti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priima sprendimą.

Ginčas kilo dėl banko atsisakymo kompensuoti pareiškėjui ginčijamų mokėjimo operacijų sumas (iš viso 36 400 EUR) pagrįstumo.

Ginčo šalis sieja sutartiniai mokėjimo paslaugų teikimo santykiai. Mokėjimo paslaugų teikėjų veiklą, mokėjimo paslaugų teikimą, mokėjimo operacijų autorizavimą ir vykdymą, mokėjimo paslaugų vartotojų ir mokėjimo paslaugų teikėjų teises ir pareigas, susijusias su

mokėjimo paslaugomis, kai mokėjimo paslaugų teikimas yra verslas, reglamentuoja Mokėjimų įstatymas.

Pareiškėjas neginčija fakto, kad ginčijamos mokėjimo operacijos buvo atliktos pareiškėjo aktyviais veiksmais, jo valia ir sutikimu, kaip tai suprantama Mokėjimų įstatymo 29 straipsnio 1 dalies kontekste. Kadangi tarp šalių nėra ginčo dėl ginčijamų mokėjimo operacijų autorizuotumo, Mokėjimų įstatymo nuostatos, reglamentuojančios mokėjimo operacijų tinkamą autorizavimą, ir ginčijamų mokėjimo operacijų autorizavimo aplinkybės toliau sprendime nebus plačiau analizuojamos, laikant ginčijamas mokėjimo operacijas tinkamai autorizuotomis.

Esminis pareiškėjo reikalavimas yra, kad bankas kompensuotų jam ginčijamų mokėjimo operacijų sumas (toliau – reikalavimas). Savo reikalavimą bankui pareiškėjas grindė tuo, kad bankas nepadėjo jam atgauti ginčijamų mokėjimo operacijų sumų ir nesiėmė reikiamų priemonių, kad apsaugotų pareiškėją nuo galimo *Weath* platformos sukčiavimo, todėl turi tenkinti pareiškėjo reikalavimą. Bankas teigė, kad tinkamai įvykdė ginčijamas mokėjimo operacijas, kurios buvo inicijuotos ir autorizuotos paties pareiškėjo, pareiškėjo kreipimosi į banką metu nebeturėjo pareigos atšaukti ginčijamų mokėjimo operacijų ir neturi pareigos kompensuoti pareiškėjui šių mokėjimo operacijų sumų.

Vertinant pareiškėjo reikalavimo pagrįstumą, svarbu pažymėti, kad autorizuotų mokėjimo operacijų įvykdymo atveju mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas neturi imperatyvios pareigos gražinti mokėtojui jų sumų, išskyrus Mokėjimų įstatymo 41 straipsnyje nustatytus lėšų gavėjo ar per lėšų gavėją inicijuotų mokėjimo operacijų sumų gražinimo atvejus, kurie nagrinėjamu atveju nėra aktualūs, nes ginčijamas mokėjimo operacijas pareiškėjas inicijavo tiesiogiai iš *Revolut* sąskaitos. Kitais, negu Mokėjimų įstatymo 41 straipsnyje nustatyti, atvejais pareiga gražinti (kompensuoti) mokėtojui autorizuotos mokėjimo operacijos sumą, Lietuvos banko nuomone, galėtų kilti nebent tik tada, jei būtų nustatyta, kad mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas dėl jo kaltės įvykdė šią mokėjimo operaciją netinkamai arba jos visai neįvykdė (Mokėjimų įstatymo 51 straipsnis) ir (arba) nepagrįstai atsisakė mokėtojo prašymu atšaukti šios mokėjimo operacijos vykdymą (Mokėjimų įstatymo 44 straipsnis).

Tarp šalių nėra ginčo dėl to, kad bankas įvykdė ginčijamas mokėjimo operacijas ir pareiškėjas dėl šių mokėjimo operacijų į banką kreipėsi po jų įvykdymo.

Taigi, *siekiant išspręsti tarp pareiškėjo ir banko kilusį ginčą bei pareiškėjo reikalavimo bankui pagrįstumą, Lietuvos banko vertinimu, būtina nustatyti, ar: 1) bankas tinkamai įvykdė ginčijamas mokėjimo operacijas; 2) bankas pagrįstai neatšaukė ginčijamų mokėjimo operacijų vykdymo.*

1. Dėl ginčijamų mokėjimo operacijų tinkamo įvykdymo

Iš bylos duomenų matyti, kad 2022 m. kovo mėn. mokėjimo nurodymus dėl ginčijamų mokėjimo operacijų vykdymo bankui tiesiogiai pateikė pats pareiškėjas. Šiais mokėjimo nurodymais pareiškėjas pavedė bankui ginčijamos mokėjimo operacijos sumą Nr. 1 pervesti į finansų įstaigoje *Transactive Systems UAB* atidarytą mokėjimo sąskaitą (toliau – *TS* sąskaita), o ginčijamų mokėjimo operacijų Nr. 2–21 sumas – į finansų įstaigoje *CFD Team Limited* atidarytą mokėjimo sąskaitą (toliau – *CFD* sąskaita).

Bankas pateikė įrodymus, kad dar 2021 m. pareiškėjas buvo nurodęs, kad *TS* sąskaita priklauso finansų įstaigai *Transactive Systems UAB*, o *CFD* sąskaita – pačiam pareiškėjui. Tokią pačią informaciją pareiškėjas nurodė ir 2022 m. kovo mėn. bankui pateiktuose mokėjimo nurodymuose vykdyti ginčijamas mokėjimo operacijas. Be to, bankas pateikė įrodymus, kad iki ginčijamų mokėjimo operacijų įvykdymo pareiškėjas į abi pirmiau nurodytas sąskaitas buvo atlikęs net keliasdešimt kitų mokėjimų², kurių neginčijo.

Aplinkybė, kad pareiškėjas jau nuo 2021 m. atlieka mokėjimus į pirmiau nurodytas sąskaitas, įskaitant ginčijamas mokėjimo operacijas, leidžia daryti išvadą, kad pareiškėjas žinojo, kam ir koku tikslu atlieka šiuos mokėjimus. Pirmiau nurodyta aplinkybė taip pat liudija, kad mokėjimų iš *Revolut* sąskaitos į *TS* ir *CFD* sąskaitas vykdymas nebuvo tiesiogiai susijęs su pareiškėjo siekiu naudotis *Weath* platformos paslaugomis. Pareiškėjas pats nurodė, kad *Weath* platformos paslaugomis pradėjo naudotis tik nuo 2022 m. kovo mėn., o mokėjimus į *TS* ir *CFD* sąskaitas, remiantis banko pateiktas *Revolut* sąskaitos išrašais, atlieka jau nuo 2021 m. pradžios.

Be to, iš byloje turimos 2022 m. balandžio 11 d. pareiškėjo policijos įstaigai pateikto pareiškimo dėl galimo *Weath* platformos sukčiavimo (toliau – pareiškimas policijos įstaigai) kopijos

² 14 mokėjimų į *CFD* sąskaitą ir 48 mokėjimus į *TS* sąskaitą.

matyti, kad pareiškėjas šiame pareiškime buvo nurodęs, kad *Weath* platformai pervedė ne lėšas, o kriptovaliutą „Bitcoin“, kurią pervedė per nuorodą www.weath.com/app/#/user į *Weath* platformos nurodytą kriptovaliutos piniginę *oxa3a4Foe6D1C364dd5a5c5A367794722797685A*. Apie tai, kad *Weath* platforma nebuvo tiesioginė ginčijamų mokėjimo operacijų sumų gavėja, pareiškėjas nurodė ir 2022 m. liepos 26 d. bankui pateiktame skunde.

Mokėjimų įstatymo 43 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad kai įvykdytos visos mokėtojo ir mokėjimo paslaugų teikėjo mokėjimo paslaugų teikimo sutartyje nustatytos sąlygos, mokėtojo sąskaitą tvarkantis mokėjimo paslaugų teikėjas negali atsisakyti įvykdyti mokėjimo nurodymo, nesvarbu, ar mokėjimo nurodymas inicijuotas mokėtojo, įskaitant inicijavimą per mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėją, gavėjo ar per gavėją, išskyrus atvejus, kai tai draudžia kiti teisės aktai.

Byloje neturima duomenų, kad pareiškėjo bankui pateikti mokėjimo nurodymai vykdyti ginčijamas mokėjimo operacijas galėjo pažeisti Sutarties, Mokėjimų įstatymo, Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo ir (ar) kitų teisės aktų nuostatas. Kaip nurodyta pirmiau, nagrinėdamas vartojimo ginčą, Lietuvos bankas neatlieka patikrinimų, kad nustatytų, kaip laikomasi finansų rinką reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytų reikalavimų, ir sprendimus priima, remdamasis ginčo šalių pateiktais įrodymais.

Mokėjimų įstatymo 51 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad, kai mokėjimo nurodymą tiesiogiai inicijuoja mokėtojas, jo mokėjimo paslaugų teikėjas atsako mokėtojui už tinkamą mokėjimo operacijos įvykdymą, nebent mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas žino ir gali patvirtinti mokėtojui ir gavėjo mokėjimo paslaugų teikėjui, kad gavėjo mokėjimo paslaugų teikėjas gavo mokėjimo operacijos sumą, kaip nustatyta šio įstatymo 46 straipsnyje, reglamentuojančiame mokėjimo į mokėjimo sąskaitas operacijų vykdymo terminus. Vadovaujantis Mokėjimų įstatymo 50 straipsnio 1 ir 5 dalimis, mokėjimo nurodymas laikomas tinkamai įvykdytu unikaliu identifikatoriumi nurodyto gavėjo ir (arba) jo mokėjimo sąskaitos atžvilgiu.

Remiantis byloje turimais duomenimis, bankas įvykdė pareiškėjo pateiktus mokėjimo nurodymus pagal juose pareiškėjo nurodytus mokėjimo sąskaitų, t. y. TS ir CF sąskaitų, numerius ir atitinkamai ginčijamos mokėjimo operacijos Nr. 1 sumą pervedė finansų įstaigai *Transactive Systems UAB*, o ginčijamų mokėjimo operacijų Nr. 2–21 sumas – finansų įstaigai *CFD Team Limited*.

Byloje nėra duomenų, kad iki 2022 m. birželio 21 d., kai pareiškėjas pirmą kartą kreipėsi į banką dėl ginčijamų mokėjimo operacijų, jis būtų kreipęsis į banką dėl šių mokėjimo operacijų pavėluoto ar netinkamo įvykdymo. Pareiškime policijos įstaigai jo paties nurodytos aplinkybės, kad jis 2022 m. kovo 17 d., 22 d., 24 d., 25 d. ir 30 d. pervedė *Weath* platformai kriptovaliutos „Bitcoin“, leidžia daryti išvadą, kad bankas tinkamai ir laiku įvykdė ginčijamas mokėjimo operacijas pareiškėjo nurodytiems gavėjams, nes kitaip pareiškėjas nebūtų galėjęs ginčijamų mokėjimo operacijų lėšų panaudoti nurodytai kriptovaliutai įsigyti ir pareiškime policijos įstaigai nurodytomis datomis ją perduoti *Weath* platformai.

Įvertinęs byloje turimus duomenis, susijusius su ginčijamų mokėjimo operacijų įvykdymu, Lietuvos bankas nenustatė pagrindo teigti, kad bankas įvykdė ginčijamas mokėjimo operacijas netinkamai arba pavėluotai.

2. Dėl ginčijamų mokėjimo operacijų atšaukimo

Mokėjimų įstatymo 29 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad mokėtojas bet kuriuo metu iki šio įstatymo 44 straipsnyje nustatyto neatšaukiamumo momento gali panaikinti sutikimą įvykdyti mokėjimo operaciją. Mokėjimų įstatymo 44 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad mokėjimo paslaugų vartotojas negali atšaukti mokėjimo nurodymo po to, kai jį gauna mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas, išskyrus šiame straipsnyje nustatytas išimtis. Suėjus Mokėjimo įstatymo 44 straipsnio 1 dalyje nustatytam terminui, mokėjimo nurodymas gali būti atšauktas tik tada, kai dėl to susitaria mokėjimo paslaugų vartotojas ir atitinkamas mokėjimo paslaugų teikėjas ir yra gaunamas gavėjo sutikimas (Mokėjimų įstatymo 44 straipsnio 4 dalis).

Iš bylos duomenų matyti, kad dėl ginčijamų mokėjimo operacijų pareiškėjas kreipėsi į banką praėjus beveik trimis mėnesiams nuo paskutinės ginčijamos mokėjimo operacijos (Nr. 21) įvykdymo, kai ginčijamos mokėjimo operacijos buvo ne tik įvykdytos, bet ir jų sumos buvo spėtos panaudoti kriptovaliutai, kurią pareiškėjas vėliau perdavė *Weath* platformai, įsigyti.

Taigi, pareiškėjas į banką kreipėsi suėjus galutiniam Mokėjimų įstatymo 44 straipsnio 1 dalyje nustatytam terminui, per kurį pareiškėjas, kaip mokėtojas, turėjo teisę atšaukti bankui pateiktus mokėjimo nurodymus vykdyti ginčijamas mokėjimo operacijas. Taigi, įstatyme

nustatytos pareigos atšaukti ginčijamas mokėjimo operacijas bankas nebeturėjo.

Kaip nurodyta pirmiau, Mokėjimų įstatymo 44 straipsnio 4 dalis nustato mokėtojo ir mokėjimo paslaugų teikėjui teisę susitarti dėl vėlesnio, negu to paties straipsnio 1 dalyje nustatytas, mokėjimo nurodymo atšaukimo termino. Esant tokiam mokėtojo ir jo mokėjimo paslaugų teikėjo susitarimui, mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas turi sudaryti galimybę mokėtojui pasinaudoti teise atšaukti mokėjimo nurodymą šalių sutartomis sąlygomis.

Ginčo šalių sudarytos Sutarties 18 punkte nustatyta, kad „mokėjimą (įskaitant periodinį mokėjimą arba SEPA tiesioginį debetą) galite atšaukti bet kuriuo metu iki darbo dienos, kuri yra prieš mokėjimo iš jūsų sąskaitos įvykdymo terminą, pabaigos. Negalite atšaukti mokėjimo tą pačią dieną, kai jis turi būti įvykdytas iš jūsų sąskaitos.“ Remiantis pirmiau nurodyta Sutarties nuostata, darytina išvada, kad šalys buvo susitarusios, kad pareiškėjas turi teisę atšaukti bankui pateiktus mokėjimo nurodymus, įskaitant dėl ginčijamų mokėjimo operacijų vykdymo, ir po to, kai bankas gavo tokius mokėjimo nurodymus, bet ne vėliau kaip iki tos darbo dienos, kurią jis turi būti įvykdytas.

Pareiškėjas į banką dėl ginčijamų mokėjimo operacijų kreipėsi praėjus beveik trims mėnesiams nuo jų faktinio įvykdymo, todėl jis laikytinas praleidusiu Sutarties 18 punkte nustatytą terminą, per kurį turėjo teisę atšaukti bankui pateiktus mokėjimo nurodymus dėl ginčijamų mokėjimo operacijų vykdymo. Taigi, Sutartyje nustatytos pareigos atšaukti ginčijamas mokėjimo operacijas bankas taip pat nebeturėjo.

Įvertinęs byloje turimus duomenis, susijusius su ginčijamų mokėjimo operacijų atšaukimo galimybėmis, Lietuvos bankas nenustatė pagrindo teigti, kad bankas nepagrįstai neatšaukė ginčijamų mokėjimo operacijų.

Kadangi nebuvo nustatyta aplinkybių, dėl kurių bankui galėtų kilti pareiga kompensuoti pareiškėjui ginčijamų mokėjimo operacijų, kurias jis pats inicijavo ir autorizavo, sumas, pagrindo laikyti pareiškėjo reikalavimą pagrįstu ir jį tenkinti nėra, todėl pareiškėjo reikalavimas yra atmestinas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio Lietuvos banko sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui, prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius

Arūnas Raišutis